

SINIF YÖNETİMİ VE ÖĞRETMENLERİN MESLEKLERİNE İLİŞKİN ALGILARI ARASINDAKİ İLİŞKİ (Kayseri Merkez İlçe Örneği)

Adem Sultan TURANLI*

Özet

Çeşitli etmenler, öğretmenlerin mesleklerine ilişkin tutumlarını etkiler. Bu etmenlerden bir de, zamanının çoğunu geçirdiği ve sıkça stres yaşamalarına yol açan sınıf ortamıdır. Sınıfta stres kaynağı olarak görülebilecek iki unsur; öğrencilerin ciddi sorun oluşturan davranışları (CSOD'lar) ile öğretmenlerin verdiği cezalardır. Bu çalışma; CSOD'lar, verilen cezalar ve öğretmenlerin mesleklerine ilişkin algıları arasındaki ilişkileri belirlemeyi amaçlamıştır. Bu amaçla, bir anket hazırlanmış ve ilköğretim ikinci kademedeki 141 İngilizce öğretmenine uygulanmıştır. Çözümlemeler; yaşanan sorun davranışlarla uygulanan cezaların sıklığı ve katılığı arasında ilişkiler olduğunu göstermiştir. Öğretmenlerin daha sık gözledikleri istenmeyen davranışlara daha sık ve daha katı ceza uyguladıkları belirlenmiştir. İstenmeyen davranışla daha sık karşılaşan öğretmenlerin, mesleklerine ilişkin daha olumsuz bir tutum geliştirdikleri gözlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Ciddi sorun oluşturan davranışlar, cezalar, öğretmenliğe ilişkin algılar

Giriş

Öğretmenlik, çok boyutlu bir meslektir ve birçok öğenin bir arada gözetilmesi gerektirir. Öğretim ve sınıf yönetimi iki temel boyutu oluşturur ve birbirinden ayrıştırılamayacak kadar iç içedir. Öğretimin sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi için, yönetim boyutunun da sağlıklı yürümesi gerekir. Fakat çoğunlukla sınıfta işler arzu edildiği gibi yürümez ve bazı öğrenciler, öğretimi ve öğrenmeyi engelleyen davranışlara tevessül ederler. Bir tanıma göre istenmeyen öğrenci davranışları; okulda eğitsel çabaları engelleyen, sınıf düzenini bozan, amaçlara ulaşmayı engelleyen ve zaman kaybına yol açan eylemlerdir (Başar, 1999).

Çok geniş bir yelpazede incelenen bu davranışlar bazen sadece öğrencinin kendisinin öğrenmesine engel olurken, bazen de bütün sınıfın öğrenmesine mani olabilmektedir. Emmer ve diğerleri (1997); istenmeyen davranışlar üç gruba ayırırken, *önemli sorunlar* olarak tanımladıkları davranışların, öğretmenin için ciddi bir sorun oluşturduğunu belirtmektedir. Dolayısıyla, öğretmenin bunlara müdahale şekli ve sertliği de farklılaşmaktadır. Öğretmenin yönetsel becerileri, genel anlamda öğretmenlik başarısını da belirleyen unsurlardandır.

* Yrd. Doç. Dr.; Erciyes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Yabancı Diller Eğitimi Bölümü.

Öğretmenlerin çoğu, vakitlerinin önemli bir kısmını sınıfta kaybolan düzeni, yeniden tesis etmeye çalışarak geçirir (Burden, 1995). Uygulanma şekli ve sıklığı kişiden kişiye farklılık gösterse de öğretmenler bir şekilde cezaya başvurmaktadır. Başlangıçta cezaya karşı olsalar da zamanla, daha sık cezaya başvurdukları görülmektedir (Korkmaz, 2005). Emmer ve diğerleri (1997), istenmeyen davranışlarla başa çıkma yollarını gruplandırarak, önemli sorunlara karşılık yoğun (ciddi) düzeyde müdahale edilmesini önermektedir. Bu anlayışa paralel olarak ciddi düzeyde sorunlar ortaya çıktığında okul yönetiminden veya aileden yardım alınması önerilmektedir (Özdemir, 2004; Başar, 1999).

Hangi amaçla yapılırsa yapılsın veya ne kadar ciddi bir sorun olursa olsun, öğretmen bu davranışlara karşı tedbir almakla sorumludur. Öğretmen bu tür davranışlar ortaya çıkmadan da, ihtiyaç halinde, müdahale edebilmelidir (Türnüklü, 2000). Hangi istenmeyen davranışa nasıl bir karşılık verileceği her zaman için çok kolay bir karar değildir ve birçok etmeden etkilenir. Öğrencinin istenmeyen davranışına nasıl karşılık vereceğini çok geniş bir alternatif arasından ve kısa bir sürede seçmek durumundadır. Karşılaşılan istenmeyen davranışların niteliği ve niceliğinin yanı sıra, sonucu ne olursa olsun başvuru yapımların sertliği de öğrenme ortamında ve öğretilmekte gerginliğe yol açar. Ayrıca, *suç* ve *ceza* dengesinin iyi ayarlanamaması, mesleğin doğasında bulunan stresi daha da artırır.

İşyerinde yaşanan stresin sıkça, iş doyumsuzluğu, fizyolojik rahatsızlıklar, davranış bozuklukları ve tükenmeye yol açtığı ileri sürülmektedir (Sabuncuoğlu & Tüz, 2001). Birçok araştırmacıya göre, çok sayıda öğretmen mesleklerinin yükü altında stres ve tükenmişlik yaşamaktadır (Boyle & diğerleri, 1995; Dick & Wagner, 2001). Öğretmenlerin yaşadığı stresin en temel kaynakları arasında ise istenmeyen sınıf içi davranışlar ve disiplin yer alır (Mercer & Mercer, 1986; O'Hair, 1995). Bir kısır döngü içinde, öğretmenlerdeki stres ve tükenmişlik de öğrencileri disipline etmede daha katı bir tutum takınmalarına neden olur (Hargreaves & Woods, 1984).

Bu durumda, sınıf düzeniyle ilgili yaşanan olayların öğretmenler üzerinde bir takım etkilerinin olması ve öğretmenin mesleğine ilişkin algılarını şekillendirmesi beklenebilir. Bu ilişkinin şekline dair bilgi, öğretmenin mesleğine ilişkin önemli yararlar sağlayabilir. Bu niyetle yürütülen bu betimsel çalışma, ikinci kademe öğretmenlerinin sınıf yönetiminde karşılaştıkları 'ciddi' problemleri, disiplin uygulamaları ve mesleğe ilişkin algıları arasındaki ilişkileri irdelemeyi amaçlamıştır. Alanlar arasında ve öğrencilerin düzeylerine göre öğretmenlerin yaklaşımlarının farklılık gösterebileceği düşüncesiyle, ilköğretim ikinci kademe görev yapmakta olan İngilizce öğretmenleri çalışmanın evreni olarak belirlenmiştir. Bu çalışmadan elde edilecek verilerle cevap bulunması umulan sorular şöyle ifade edilebilir:

1. İkinci kademe İngilizce öğretmenlerinin öğrencilerinde gözledikleri ciddi sorun oluşturan davranışların (CSOD'lar) sıklığı ile bunlara karşılık olarak yararlandıkları ceza uygulamalarının sıklığı arasında ilişki var mıdır?
2. İkinci kademe İngilizce öğretmenlerin mesleklerine ilişkin algıları nelerdir?
3. İkinci kademe İngilizce öğretmenlerinin öğrencilerinde gözledikleri CSOD'ların görünme sıklığı ve bunlara karşılık başvurdukları ceza uygulamalarının sıklığı ile öğretmenlik mesleğini algılayışları arasında bir ilişki var mıdır?

Veri Toplama Aracı

İstenmeyen öğrenci davranışları arasında '*ciddi sorun*' olarak tanımlanan ve bu *ciddi sorun oluşturanlara* karşı öğretmenlerin yararlandığı *ceza* uygulamaları yapılan alan yazın taramasıyla tespit edilmiştir. Uzman görüşü ve ilköğretim ikinci kademe- de çalışmakta olan İngilizce öğretmenlerinin görüşü de alınarak, istenmeyen davranışlar içinde *en ciddi* sorun oluşturan davranışlar ve ceza uygulamaları içinde *en ağır cezalar* olarak algılananlar belirlenmiştir. Ayrıca, öğretmenlerin mesleklerine karşı algılarını ve bu algıların, öğrencilerin CSOD'ları ve öğretmenin uyguladığı cezalarla ilişkisini belirlemek için on adet (altı olumlu ve dört olumsuz) önerme hazırlanmıştır. Böylece, uygulanan anket üç bölümden oluşmuştur. Öğretmenlere anketin birinci kısmında seçilmiş olan on istenmeyen davranış sınıflarında ne sıklıkta gözledikleri ve ikinci kısımda ise seçilen ceza uygulamalarına kendilerinin ne sıklıkta (*'hiçbir zaman=1'... 'her zaman=5'*) başvurdukları sorulmuştur. Anketin son kısmında ise öğretmenlerden, mesleklerini nasıl algıladıklarına ilişkin önermelere ne düzeyde katıldıkları (*'kesinlikle katılmıyorum=1', ... 'kesinlikle katılıyorum=5'*) sorulmuştur.

Verilerin Toplanması

Toplam otuz önerme içeren anket, Kayseri il merkezindeki ilköğretim ikinci kademe okullarının beşinde çalışmakta olan 18 İngilizce öğretmenine deneme amacıyla uygulanmıştır. Deneme uygulaması sırasında öğretmenlerin de verdiği destekle, anketteki bazı ifadeler yeniden yazılarak olası yanlış anlamalar engellenmeye çalışılmıştır. Bu şekilde yeniden düzenlenen anket il merkezinde, küme örneklem yöntemiyle belirlenen okullardaki 175 İngilizce öğretmenine uygulanmış, anketleri toplamak için yapılan iki ziyarette 141 anket toplanmıştır. Bu anketlerle elde edilen verilerle araştırma sorularına yanıt aranmıştır.

Verilerin Analizi

Anketin birinci bölümünde yer alan on CSOD'ın öğretmen tarafından gözlenen sıklığı ve anketin ikinci bölümündeki cezaların uygulama sıklığı, aritmetik ortalamaya ve standart sapma cinsinden hesaplanmıştır. Aritmetik ortalamalara dayalı olarak, CSOD'lar '*en sık gözlenen*'den '*en seyrek gözlenen*'e, ceza davranışları ise '*en sık uygulanan*'dan '*en az uygulanan*'a doğru sıralanmıştır. Ayrıca her iki gruptaki onar cevabın kendi içinde toplamının aritmetik ortalamaları (CSOD-Ort ve Ceza-Ort) hesaplanmıştır. Bu ortalamalar korelasyon hesaplamalarında kullanılmıştır. Anketin üçüncü bölümünde, öğretmenlerin mesleklerine ilişkin algılarını belirlemeye yönelik altısı olumlu ve dördü olumsuz on önermeye, öğretmenlerin verdikleri yanıtların aritmetik ortalaması ve yüzde dağılımları belirlenmiştir. Ayrıca, olumlu ve olumsuz ifadelerin her birine verilen yanıtların, kendi grubu içindeki diğer önermelerle korelasyonu hesaplanmıştır. Son olarak da olumlu ve olumsuz meslek algısını temsil etmek üzere, sırasıyla Meslek+ (altı olumlu önermenin aritmetik ortalaması) ve Meslek- (dört olumsuz önermenin aritmetik ortalaması) hesaplanmıştır. Bu ortalamalar, öğretmenlerin mesleklerine ilişkin algılarıyla karşılaştıkları CSOD'lar ve uyguladıkları cezalar arasında korelasyonun bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla kullanılmıştır.

Bulgu ve Yorumlar

Çalışmadan elde edilen bulgular, araştırma sorularına paralel olarak sunulmuştur. Önce, ankette yer alan CSOD'ların ve başvuru *cezaların* ne sıklıkta kulla-

nıldığı ve bunlar arasındaki ilişkiler belirlenmeye çalışılmıştır. İkinci olarak, öğretmenlerin mesleklerine ilişkin algıları ve son olarak da bu algılarla, CSOD'lar ve uygulanan cezalar arasındaki ilişkiler tespit edilmeye çalışılmıştır.

A. Ciddi Sorun Oluşturan Davranışlar (CSOD'lar) ve Ceza Uygulamaları

1) **CSOD'lar:** Yapılan çözümleme sonunda, CSOD'ların gözlenme sıklığının; ölçeğin orta değerinin (3,00) altında kaldığı belirlenmiştir (Tablo 1). Bu gruptaki davranışlar arasında *ders dışı konularda arkadaşlarıyla konuşma* en sık ($\bar{x}=2,96$) ve *öğretmene saygısızlık yapma* da en az ($\bar{x}=1,80$) gözlenen öğrenci davranışı olarak belirlenmiştir. Anketteki CSOD'ların her birinin ortalamasının, üçün ($\bar{x}=\text{bazen}$) altında olması; öğretmenlerin *ciddi sorun* olarak algılanan bu davranışları 'bazen' veya 'nadiren' ($\bar{x}<3,00$) gözlediklerini göstermektedir. *Ders dışı konularda konuşma* gibi, *izin almadan cevap verme/konuşma* de oransal olarak yüksek sıklıkta ($\bar{x}=2,84$) gözlenen bir davranış olarak belirlenmiştir. Üçüncü sırayı ise *verilen ödevlerin yapılmaması* ($\bar{x}=2,69$) almıştır. Öğretmen ve öğretim ortamı için benzer etkiler yaratan iki davranışın (*argo/kaba sözler söyleme*, $\bar{x}=2,59$; *dersin işlenişini aksatacak şekilde komik davranışlar sergileme*, $\bar{x}=2,51$) birbirine yakın sıklıklarda gözlemlendiği belirlenmiştir. Öğrencilerin; dikkat çekmek ve ilgi odağı olmak için kabalaştıkları ve akademik yeterlikle çekemedikleri ilgiyi komik davranışlar sergileyerek çekmeye çalıştıkları düşünülebilir.

Tablo 1: CSOD'lar (Ortalama ve Standart Sapma)

Öğrenci Davranışları	N	$\bar{x}$	ss
Ders dışı konularda arkadaşlarıyla konuşma	140	2,96	0,77
İzin almadan cevap verme (konuşma)	141	2,84	0,98
Verilen ödevleri yapmama	140	2,69	0,90
Argo ve kaba sözler söyleme	140	2,59	1,08
Dersin işlenişini aksatacak komik davranışlar sergileme	141	2,51	0,90
Gerekli araç gereci getirmeme	141	2,28	0,85
Sınavlarda kopya çekme	141	2,22	0,98
Önceden duyurulmuş kurallara uymama	141	2,17	0,84
Okulun eşyalarına zarar verme	141	1,95	0,88
Öğretmene karşı saygısızlık etme	141	1,80	0,80

Öğretmenlere göre, öğrencilerin *derse gerekli araç gereci getirmemesi* ($\bar{x}=2,28$) ve yasal işlem gerektirebilecek bir suç olan *sınavlarda kopya çekmesi* ($\bar{x}=2,22$), oransal olarak daha az sıklıkta gözlenmektedir. Öğretmen tarafından tespit edilme veya cezai işlem görme olasılığı bu davranışlara başvurulmasını engelliyor olabilir. Kesin bir şekilde *önceden duyurulmuş kurallara uymama* da seyrek gözlenen ($\bar{x}=2,17$) davranışlar arasında bulunmuştur. Öğretmenin kararlılığı bu konuda yardım ediyor olabilir. *Okulun eşyalarına zarar verme* yasal bir cezayı gerektireceğinden, öğrencilerin bu davranıştan kaçınmalarına ($\bar{x}=1,95$) sebebiyet veriyor olabilir. Ayrıca, çoğunlukla yasal bir sürecin başlatılmasına yol açan, *öğretmene saygısızlık etme* de öğrencilerin çok seyrek ($\bar{x}=1,80$) başvurduğu davranışlar arasında belirlenmiştir. Sonuç olarak, yasal yaptırım (cezası) olabilecek veya öğretmenin kararlılıkla üzerinde durduğu sorun davranışların daha az gözlemlendiği düşünülebilir.

2) **Öğretmenlerin uyguladığı cezalar:** CSOD'lara karşı öğretmenlerin başvurduğu cezaların sıklığına ilişkin veriler Tablo 2'de sunulmuştur. Bu davranışlara karşı sınıflarda başvurulan ve çoğunlukla ceza olarak algılanan öğretmen davranışlarının sıklığının 3,69 (*sınıf dışında öğrenciyle konuşma*) ile 1,16 (*öğrenciye fiziksel ceza uygulama*) arasında yer aldığı belirlenmiştir. Ceza vermeye yönelik davranışlar bir bütün olarak ele alındığında, sorunların çözümünde öncelikle iletişim yollarının denendiği sonucuna varılabilir. En yaygın gözlenen üç ceza uygulamasının (*sınıf dışında öğrenciyle konuşma*, $\bar{x}=3,69$; *öğrencinin velisini okula çağırma*, $\bar{x}=3,06$; *öğrenciyi rehberlik servisine gönderme*, $\bar{x}=2,93$) iletişimle yakından ilgili olduğu görülmektedir.

Tablo 2: Uygulanan Cezalar (Ortalama ve Standart Sapma)

Cezalar	N	$\bar{x}$	ss
Sınıf dışında öğrenciyle konuşma	140	3,69	0,93
Öğrencinin velisini okula çağırma	141	3,06	0,87
Öğrenciyi rehberlik servisine gönderme	140	2,93	0,92
Öğrenciye sınıf önünde özür diletme	141	2,18	1,27
Öğrenciyi idareye gönderme	141	2,06	1,00
Öğrenciyi azarlama	139	2,06	0,74
Öğrenciye söz hakkı vermeme-görmezden gelme	141	1,57	0,90
Öğrenciyi sınıftan çıkarma	140	1,41	0,71
Tüm sınıfı cezalandırma	139	1,35	0,66
Öğrenciye fiziksel ceza uygulama	141	1,16	0,55

Gözlenme sıklığı açısından takip eden üç davranışın (*öğrenciye sınıf önünde özür diletme*, $\bar{x}= 2,18$; *öğrenciyi idareye gönderme*, $\bar{x}=2,06$; *öğrenciyi azarlama*, $\bar{x}=2,06$), daha sert uygulamalar olduğu ve genel olarak öğrenciyi mahcup etmeyi amaçladığı düşünülebilir. *Öğrenciye söz hakkı vermeme-görmezden gelme*, diğer birçok davranıştan daha az sert bulunmakla birlikte, disiplin uygulaması olarak CSOD'lara karşı nadiren kullanıldığı ($\bar{x}=1,57$) belirlenmiştir. En az verilen cezanın ise; tekil veya tümel olarak öğrenci(ler)in öğrenme hakkının engellenmesi olarak tanımlanabilecek (*öğrenciyi sınıftan çıkarma*, $\bar{x}=1,41$; *tüm sınıfı cezalandırma*, $\bar{x}=1,35$; *öğrenciye fiziksel ceza uygulama*, $\bar{x}=1,16$) yaklaşımlar olduğu belirlenmiştir. Bu bulgudan hareketle öğretmenlerin; ceza olarak öğrencilerin öğrenme hakkını kısıtlamaktan kaçınmayı tercih ettikleri ileri sürülebilir.

3) **CSOD'lar ve ceza uygulamaları arasındaki ilişki:** Bu çalışma ayrıca, CSOD'lar bir bütün olarak ele alındığında bunlara karşı hangi disiplin yaklaşımlarının (*ceza*) daha sık kullanıldığını belirlemeyi hedeflemiştir. Sorunların genel anlamda ne sıklıkta gözlemlendiğini temsil etmek üzere, bütün CSOD'lara verdikleri cevapların aritmetik ortalaması (ciddi sorun oluşturan davranışların ortalaması=CSOD-Ort) hesaplanmıştır. Bu ortalamanın, ceza uygulamalarının her biriyle olan korelasyonuna bakılarak aralarındaki olası ilişkiler tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu bulgular Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3: CDOS-Ort ve Uygulanan Cezalar (Korelasyon)

Sınıf dışında öğrenciyle konuşma	$r=-,105$; $p(140) =,215$
Öğrencinin velisini okula çağırma	$r=,096$; $p(141) =,260$
Öğrenciyi rehberlik servisine gönderme	$r=,068$; $p(140) =,426$
Öğrenciye sınıf önünde özür diletme	$r=,190$; $p(141) =,024^*$
Öğrenciyi idareye gönderme	$r=,157$; $p(141) =,062$
Öğrenciyi azarlama	$r=,315$; $p(139) =,000^*$
Öğrenciye söz hakkı vermeme-görmezden gelme	$r=,087$; $p(141) =,307$
Öğrenciyi sınıftan çıkarma	$r=,190$; $p(140) =,024^*$
Tüm sınıfı cezalandırma	$r=,238$; $p(139) =,005^*$
Öğrenciye fiziksel ceza uygulama	$r=,169$; $p(141) =,045^*$

* $p<0,05$

Öğrencilerin yaptığı yaramazlıkların veya CSOD'ların ciddiyeti arttıkça, öğretmen ile öğrenci arasında özel bir görüşmenin yapılması, daha az başvurulan bir uygulama olarak karşımıza çıkmaktadır. Aralarında anlamlı bir ilişki olmamakla birlikte ($p=,215$), CSOD'lar ve ders dışında öğrenciyle görüşme arasındaki olumsuz korelasyon ($r=-105$) dikkat çekicidir. İşlenen suçun şiddetiyle velinin okula çağırılması ($p=,260$), öğrencinin rehberlik servisine veya idareye gönderilmesi (sırasıyla $P=426$; $p=,062$) ve öğrenciye söz hakkı verilmemesi-görmezden gelme ($p=,307$) arasında herhangi bir korelasyon tespit edilmemiştir. Bu bulgu öğretmenlerin; CSOD'ların artmasına karşı bu yaklaşımları bir çözüm olarak görmediği şeklinde yorumlanabilir.

Diğer yandan, CSOD'ları daha sık gördüğünü belirten öğretmenlerin; sınıf önünde özür diletme ($r=190$; $p=,024$), öğrenciyi azarlama ($r=,315$; $p =,000$), sınıftan çıkarma ($r=,190$; $p =,024$), tüm sınıfı cezalandırma ($r=,238$; $p=,005$) ve fiziksel cezaya çarptırma ($r=,169$; $p =,045$) gibi uygulamalara daha sık başvurdukları belirlenmiştir. CSOD'ların Tablo 3'teki veriliş sırası, nispeten bu davranışların ciddiyet sırasını (aşağıya doğru artan bir şekilde) da göstermektedir. Tablo değerlerini bu bağlamda okuyarak ve genellemeye giderek; CSOD'ların görülme sıklığının, daha sert bulunan ceza uygulamalarıyla korelasyon halinde oldukları söylenebilir. Bir başka deyişle, CSOD'ların sıklığı arttıkça, ceza uygulamalarının sertleştirildiği ileri sürülebilir.

Öğretmenlerin, genel anlamda cezaya ne sıklıkta başvurduklarını temsil etmek üzere, bütün ceza uygulamalarına ilişkin verdikleri cevaplar toplanarak madde sayısına bölünmüş ve her bir öğretmenin algısını temsil etmek üzere aritmetik ceza ortalaması (Ceza-Ort) hesaplanmıştır. Cezaların uygulanma sıklığını temsil eden bu ortalamanın; CSOD'lara olan korelasyonlarına bakılarak aralarındaki olası ilişkiler tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu amaçla elde edilen bulgular Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4: CSOD'lar ve Ceza (CezaOrt): Korelasyon

Ders dışı konularda arkadaşlarıyla konuşma	r=,107; p (140)= ,207
İzin almadan cevap verme (konuşma)	r=,022; p (141) = ,799
Verilen ödevleri yapmama	r=-,036; p (140) = ,670
Argo ve kaba sözler söyleme	r=,326; p (140) = ,000*
Dersin işlenişini aksatacak komik davranışlar sergileme	r=,324; p (141) = ,000*
Gerekli araç gereci getirmeme	r=-,079; p (141) = ,351
Sınavlarda kopya çekme	r=,388; p (141) = ,000*
Öğretmenin koymuş olduğu 'kesin kurallara' uymama	r=,182; p (141) = ,031*
Okulun eşyalarına zarar verme	r=,297; p (141) = ,000*
Öğretmene karşı saygısızlık etme	r=,299; p (141) = ,000*

*p<0,05

Tablo 4, öğrencilerin CSOD'larıyla öğretmenlerin başvurduğu cezaların ortalaması (Ceza-Ort) arasındaki korelasyonları göstermektedir. Görüldüğü gibi, *ders dışı konularda arkadaşlarıyla konuşma* (p=,21), *izin almadan cevap verme/konuşma* (p=,80), *verilen ödevleri yapmama* (p=,67), *gerekli araç gereci getirmeme* (p=,35) davranışlarının gözlenme sıklığı ile ceza uygulamalarının sıklığı arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Yani öğretmenlerin bu davranışlara karşı ceza uygulamadığı sonucuna varılabilir. Fakat diğer CSOD'ların hepsi ve ceza (Ceza-Ort) arasında anlamlı düzeyde ilişkiler belirlenmiştir. Cezayla (Ceza-Ort) en yüksek korelasyon (r=,39), *sınavlarda kopya çekme* arasında belirlenmiştir. Yani kopya çekme sıklığı arttıkça sert tedbirlerin alınma sıklığı da artmaktadır. *Argo/kaba sözlerin kullanılması* (r=,33; r=,00) ve *öğrencilerin komiklik yapma çabalarına* (r=,32, p=,00) tepki olarak öğretmenlerin daha sık ceza uygulamaları belirlenmiştir.

Okul eşyalarına zarar verme ve *öğretmene karşı saygısızlık* davranışları ile ceza uygulaması arasında birbirine yakın büyüklükte korelasyonun gözlenmesi (her ikisi için, r=,30; p=,00) öğretmenlerin bu ikisini birbirine denk suçlar olarak algıladıkları şeklinde yorumlanabilir. Bu bulgu; öğretmenlerin kendilerine ve kamu malına karşı yapılan saygısızlığı birbirinden ayırmadıkları ve aynı sıklıkta cezalandırdıkları şeklinde yorumlanabilir. *Konulan kurallara uymama* davranışıyla daha sık karşılaştığını söyleyen öğretmenlerin, cezaya daha sık başvurduğu belirlenmiştir (r=,18; p=,03). Tablo 4'teki davranışların veriliş sırası bir anlamda, sorun davranışların ciddiyet sırasına da yansıtılmaktadır. Tablodaki veriler bu bakışla değerlendirildiğinde, CSOD'ların ciddiyeti arttıkça, ceza sıklığının da arttığı söylenebilir.

Ayrıca, yukarıdaki bulgulara paralel olarak, CSOD'lar (CSD) ve ceza uygulamaları için hesaplanmış olan ortalamalar (CSOD-Ort & Ceza-Ort) arasındaki korelasyonun olumlu yönde ve istatistiksel olarak da anlamlı olduğu (r=,28; p=00) belirlenmiştir.

B. Öğretmenlerin Mesleklerine İlişkin Algıları

Bu çalışmanın amaçlarından biri; ilköğretim ikinci kademe İngilizce öğretmenlerin mesleklerini nasıl algıladığını belirlemektir. Bu amaçla ankete konulmuş on önermeye ilişkin öğretmenlerin görüşleri yüzde ve aritmetik ortalama olarak Tablo 5'te verilmiştir.

◆ Adem Sultan Turanlı

Öğretmenlerin mesleklerine ilişkin algıları, ankete eklenen olumlu ve olumsuz önermelerle ölçülmeye çalışılmıştır. *Öğretmenliğin saygın bir meslek olup olmadığına* ilişkin sorulan soruya cevap veren 141 öğretmenin büyük bir bölümü (%75,9) mesleklerini saygın bulurken, yüzde 8,6'sı bu görüşe katılmamaktadır. Azımsanmayacak bir grup (%15,6) da mesleklerini kısmen saygın bulmaktadırlar. Öğretmenlerin çok büyük bir bölümü (%83,7), *öğretmenliği severek yaptığını* belirtmiştir ($\bar{x}=4,28$). Fakat az olsa da bir grup öğretmenin mesleğini ya hiç sevmediği (%4,9) ya da kısmen (%11,3) sevdiği belirlenmiştir. Benzer amaçla sorulan bir soru da öğretmenlerin *işe keyifle gelip gelmediklerine* ilişkin olup verilen cevaplar benzerlik göstermektedir. Öğretmenlerin yüzde 69,5'inin işe keyifle geldiği belirlenirken, %8,5'i işe isteksizce geldiğini belirtmiştir. Diğer yandan, daha fazla öğretmen bu fikre kısmen katıldığını belirtmiştir. İlk iki soru bir arada ele alındığında diğer mesleklere oranla daha yüksek düzeyde güvence ve rahatlık sağlanmasından dolayı, bütün şikâyetlerine rağmen öğretmenlerin yine de mesleklerinden memnun oldukları söylenebilir.

*Öğrencilerini sevmek ve onlar tarafından sevilme*ye ilişkin algılar karşılaştırıldığında öğretmenlerin, öğrencilerini sevdikleri kadar ($\bar{x}=4,43$), öğrencileri tarafından sevilmediklerini ($\bar{x}=3,99$) düşündükleri tespit edilmiştir. Öğretmenlerin, öğrencilerini sevmesi ve öğrencilerince sevilme konusunda ciddi bir tereddüt yaşamaması, mesleklerini nasıl algıladıklarına ilişkin önemli ipuçları sunmaktadır. Yaygın kaniye rağmen, neredeyse bütün öğretmenler (%93) *sorumluluklarını yerine getirdiklerini* düşünmektedirler ($\bar{x}=4,40$).

Tablo 5: Öğretmenlerin Mesleklerine İlişkin Algıları

Kesinlikle	Katılmıyorum	Kısmen	Katılıyorum	Kesinlikle	N	$\bar{x}$	
%	%	%	%	%			
Öğretmenlik saygın bir meslektir.	4,3	4,3	15,6	22,7	53,2	141	4,16
Öğretmenliği severek yapıyorum.	2,8	2,1	11,3	31,9	51,8	141	4,28
İşe keyifle geliyorum.	3,5	5,0	22,0	44,0	25,5	141	3,83
Öğrencilerimi seviyorum.	2,8	0,7	5,0	33,3	58,2	141	4,43
Öğrencilerim benden memnun.	0,7	1,4	21,4	50,7	25,7	140	3,99
Mesleğimin gereklerini yerine getiriyorum.	1,4	0,0	5,7	42,6	50,4	141	4,40
Öğretme çabalarımın karşılığını alamıyorum.	20,7	24,3	32,9	12,1	10,0	140	2,66
Harcadığımız emeğe göre maaşımız az.	6,4	7,1	17,7	23,4	45,4	141	3,94
Akşamları yorgun hissediyorum.	2,9	5,0	26,4	35,0	30,7	140	3,86
Mesleki yaşamım, özel yaşamımda sorunlara yol açıyor.	30,5	29,8	18,4	11,3	9,9	141	2,40

Olumlu önermelere verilen cevaplarda görülen homojenlik, öğretmenlerin olumsuz önermelere verdikleri cevaplarda görülmemektedir. Örneğin *öğretme çabalarının karşılığını alabilmeyle* ilgili algıları önemli bir dağılım göstermektedir ($\bar{x}=2,66$). Öğretmenlerin beşte biri (%22,1), çabalarının karşılığını alamadığını düşünürken, yarıya yakını (%45,0) bu görüşe katılmamakta ve çabalarının karşılığını aldığını düşünmektedir. *Harcanan emek ve alınan maaş dengesine* ilişkin soruya ise, öğretmenlerin üçte ikisinden fazlası (%68,8) maaşı az bulduğunu belirtirken ancak %13,5'i bu görüşe katılmamışlardır. Bu bulgu da, öğretmenlerin verilen maaştan tatmin olmadıklarını göstermektedir ($\bar{x}=3,94$). Benzer şekilde öğretmenlerin büyük bir bölümü (%65,7) *aşamaları eve varınca kendilerini yorgun hissettikleri* görüşüne katılırken, çok az bir bölümü (%7,9), bu görüşe katılmamaktadır. Bilindiği üzere öğretmenlik en azından derslerde hareketli olmayı gerektirmektedir; bu bulgu da bu gerçeği desteklemektedir. Eve taşınan yorgunluğun yanı sıra, öğretmenlik mesleği, eve başka türlü işlerin de (kağıt okuma, ders planı ve çalışma yaprağı hazırlama, vs.) götürülmesini gerektirir. Buradan anlaşılması gereken sadece iş ve yorgunluk değildir; öğretmenlik özel yaşamı sınırlayabilir. Bu gerçeğe rağmen, öğretmenlerin pek şikâyetçi olmadıkları belirlenmiştir ($\bar{x}=2,40$). Öğretmenlerin neredeyse üçte ikisi (%61,3) *mesleklerinin özel yaşamlarında şu ya da bu şekilde sorunlara yol açtığı* görüşüne katılmazken, %20,2'lik bir bölümü bu önermenin kendileri için geçerli olduğunu belirtmiştir.

Tablo 6'dan görüldüğü gibi, mesleğe ilişkin olumlu önermelerin neredeyse tamamı arasında anlamlı korelasyonlar tespit edilmiştir. Fakat *mesleğin gereklerini yerine getirme* ile *öğrencileri sevmeye* arasındaki korelasyon ($r=,17$; $p>,05$) diğer değerlere yakın olmakla birlikte anlamlı bulunmamıştır. Bunun dışındaki önermeler bir arada ele alındığında mesleğin saygınlığına ilişkin algı yükseldikçe; işe isteyerek gelme, öğrencilerini sevmeye, öğrencilerinin öğretmeni sevip sevmediğine ilişkin algı, ve oransal olarak daha düşük görünmekle birlikte, mesleğinin gereklerini yerine getirmeye ilişkin algıların da paralel şekilde yükseldiği belirlenmiştir. Maddeler arasındaki bu ilişkilerin, biri hariç bütün ikili eşlemlerde gözlenmesi, bu önermelerin bir arada ele alınabileceğine işaret etmektedir. Bu nedenle, altı olumlu önermenin aritmetik ortalamasını alarak, bu önerme grubunu temsil edecek bir ortalama (Meslek+) elde edilmiştir.

Tablo 6: Mesleğe İlişkin Önermeler: Olumlu (Korelasyon)

Önermeler	1	2	3	4	5
1. Öğretmenlik saygın bir meslektir.					
2. Öğretmenliği severek yapıyorum.	$r=,41$ $p=,00^*$				
3. İşe keyifle geliyorum.	$r=,37$ $p=,00^*$	$r=,66$ $p=,00^*$			
4. Öğrencilerimi seviyorum.	$r=,30$ $p=,00^*$	$r=,43$ $p=,00^*$	$r=,40$ $p=,00^*$		
5. Öğrencilerim benden memnun.	$r=,29$ $p=,00^*$	$r=,29$ $p=,00^*$	$r=,23$ $p=,01^*$	$r=,40$ $p=,00^*$	
6. Mesleğimin gereklerini yerine getiriyorum.	$r=,17$ $p=,05^*$	$r=,27$ $p=,00^*$	$r=,28$ $p=,00^*$	$r=,17$ $p=,049^*$	$r=,36$ $p=,00^*$

* $p<,05$

◆ Adem Sultan Turanlı

Mesleğe ilişkin olumsuz önermeler arasında da, dikkate değer korelasyonlar belirlenmiştir (Tablo 7). *Harcanan emeğe göre maaşın düşük bulunması* ile *öğretme çabalarının karşılığını alamama* ve *akşamları hissedilen yorgunluk* arasında karşılıklı bir ilişki belirlenmemiştir. Bütün ikili eşlemelerde belirlenen korelasyonların olumlu olması, bu maddelerin bir arada ele alınabileceğini göstermektedir. Sonuç olarak, bu gruptaki bütün davranışları temsil etmek üzere, olumsuz önermelerin de aritmetik ortalaması (Meslek-) alınmıştır.

Tablo 7: Mesleğe İlişkin Önermeler: Olumsuz (Korelasyon)

Önermeler	7	8	9
7. Öğretme çabalarımın karşılığını alamıyorum.			
8. Harcadığımız emeğe göre maaşımız az.	r=,10 p=,25		
9. Akşamları yorgun hissediyorum.	r=,19 p=,02*	r=,14 p=,09	
10. Mesleki yaşamım, özel yaşamımda sorunlara yol açıyor.	r=,25 p=,00*	r=,26 p=,00*	r=,33 p=,00*

*p<0,05

C. CSOD'lar, Ceza Uygulamaları ve Öğretmenlerin Mesleğe İlişkin Algıları

İki grup davranışın ortalamaları arasındaki ilişki olumsuz ve istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($r=-,34$; $p=00$). Yani, olumlu önermelere katılım düzeyi (Meslek+) yükselirken, olumsuz önermelere katılım düzeyinde (Meslek-) azalma görülmektedir. Ayrıca, CSOD'lar ve başvuru cezaları ile olumlu ve olumsuz önermelere verilen yanıtlar (Meslek+ & Meslek-) arasındaki ilişkiler de irdelenmiştir. Tablo 8'de görüldüğü gibi, CSOD'lar ile olumlu önermelere verilen yanıtlar (Meslek+) arasında anlamlı negatif bir korelasyon ($r=-,28$; $p=,00$) belirlenmiştir. Yani CSOD'larla daha sık karşılaştığını söyleyen öğretmenlerin mesleğine ilişkin daha az düzeyde olumlu algılarının (Meslek+) olduğu söylenebilir. Bunun yanında, CSOD'lar ile mesleğe ilişkin olumsuz önermelere verilen cevaplar (Meslek-) arasında da istatistiksel açıdan anlamlı ($r=,21$; $p=,01$) bir ilişki belirlenmiştir. Yani CSOD'larla daha sık karşılaşan öğretmenlerin mesleğe ilişkin daha fazla olumsuz algı geliştirdikleri söylenebilir. Diğer yandan, uygulanmakta olan cezalar ile olumlu önermelere verilen cevaplar (Meslek+) arasında herhangi bir korelasyona rastlanılmazken, cezalar ile olumsuz önermelere verilen yanıtlar (Meslek+) arasında olumlu bir korelasyon bulunmuştur. Yani öğretmenlerin başvurdukları cezaların sıklığı arttıkça, mesleğe ilişkin olumsuz algılarının (Meslek-) da arttığı görülmektedir. Bu ilişki, bir tür mesleki yıpranma anlamı taşımaktadır.

Tablo 8: CSOD'lar, Ceza (CezaOrt) ve Mesleğe İlişkin Algılar: Korelasyon

Mesleğe İlişkin Algılar	CSD-Ort	Ceza-Ort	Meslek+
Meslek+	r=-,28 p=,00*	R=,00 p=,96*	
Meslek-	r=,21 p=,01*	r=,23 p=,01*	r=-,34 p=,00*

*p<0,05

Sonuçlar ve Öneriler

Bu bölümde araştırmadan, ilköğretim ikinci kademe İngilizce öğretmenlerine ilişkin elde edilen sonuçlara dayalı olarak varılan sonuçlar sunulmuş ve bazı önerilerde bulunulmuştur.

Öğretmenlerin, 'ciddi sorunlar' olarak tanımladıkları davranışları sınıflarında ara sıra veya daha az gözledikleri (ölçeğin orta değeri olan üçün altında) belirlenmiştir. Ayrıca bu davranışların gözlenme sıklığının, davranışın algılanan ciddiyetine paralellik gösterdiği tespit edilmiştir. Bir başka deyişle, CSOD ne kadar ciddi olarak algılanıyorsa, o kadar seyrek gözlenmektedir.

Uygulanan cezalar arasında en yaygın karşılaşılan, *ders dışında öğrenciyle konuşmadır*. Öğrencinin velisiyle görüşme ve sınıf dışında öğrenciyle görüşme davranışlarının dışında kalan ceza uygulamalarının, ölçeğin orta değerinin (üç=ara sıra uyguluyorum) altında gözlendiği belirlenmiştir. Diğer ceza türlerinin uygulanma sıklığının, cezanın algılanan sertliğine paralel değiştiği gözlenmiştir. Yani, ceza uygulamalarının sertliğiyle uygulama sıklığı arasında ters bir orantının varlığı gözlenmiştir.

Bir bütün olarak ele alındığında disiplinsizliğin görülme sıklığı ile çoğu ceza uygulamalarının sıklığının arasında paralellik olduğu ve ayrıca, CSOD'ların sıklığı arttıkça cezanın sertliğinin de arttığı belirlenmiştir. Bir başka deyişle, disiplinsizlik arttıkça öğretmenler hem cezaya daha sık başvurmakta hem de daha sert müeyyideler uygulamaktadırlar.

Öğretmenlerin mesleklerine ilişkin algılarının genel olarak olumlu olduğu görülmektedir. Mesleklerinden kaynaklanan bir takım sorunların varlığına rağmen, öğretmenlerin; mesleklerine ilişkin tutum ve ilgileri, büyük oranda etkileniyor gibi görünmemektedir. Oysaki bu sonuç Darling-Hammond'un (2003) bulmuş olduğu çalışma şartları ve maddi durumun; öğretmenin mesleki yıpranmasıyla ilintili olduğu sonucuyla uyusmamaktadır. Yani bu çalışmanın sonuçlarına göre, yaşanan sorunlar mesleğin doğal bir sonucu olarak algılanırken, genel kaniya ters görünmekle birlikte, bu sorunlar mesleki hazzı önemli oranda etkilememektedir. Fakat bu durum, genel kaniya ters görünmektedir.

Ayrıca, mesleğe ilişkin çeşitli önermelere verilen yanıtlar arasında karşılıklı bağıntı (korelasyon) olduğu gözlenmiştir. Olumlu ve olumsuz önermeler arasındaki ilişkilerin ters yönde oldukları belirlenmiştir. Yani, belli bir konuda olumlu değerlendirmesi olan öğretmenin, benzer diğer konularda da olumlu görüş bildirdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Aynı yargı, olumsuz görüşler için de geçerlidir; belli konulardaki olumsuz düşüncelerin, diğer benzer konularda da geçerli olduğu belirlenmiştir.

İstenmeyen davranışların sıklığıyla, öğretmenlerin mesleklerine ilişkin algıları arasında karşılıklı bağıntının (korelasyon) olduğu belirlenmiştir. Yani, CSOD'larla daha sık karşılaşılan öğretmenler mesleklerine karşı olumsuz tutum geliştirmektedir. Bu sonuç, istenmeyen öğrenci davranışlarının yorucu olduğu (Weinstein, 1995) ve öğretmenlerde yıpranmaya yol açtığına ilişkin bulguları (Harrell & Jackson, 2004; Ingersoll & Smith, 2003; Kelly 2004) desteklemektedir. Ayrıca, bu bulgular istenmeyen öğrenci davranışlarının mesleki tatmini olumsuz etkilediğine ilişkin bulgulara da paraleldir (Ingersoll & Smith, 2003; Shann 1998; Lui & Meyer, 2005). Bunun yanında bu çalışmada, öğretmenin vermek zorunda kaldığı cezaların, mesleklerine ilişkin

◆ Adem Sultan Turanlı

olumsuz algılarıyla ilişkili olduğu belirlenmiştir. Yani daha sık ceza uygulayan bir öğretmen, mesleğine karşı daha olumsuz algılar geliştirmektedir.

Bu çalışmada varılan sonuçlara dayalı olarak aşağıdaki önerilerde bulunulabilir:

Öğretmenlerin mesleki algıları, sınıf içindeki yaşantılarından etkilenmektedir. Bu nedenle, olabildiğince huzurlu bir ortam için gereken becerilerin kazandırılması ve sınıfta uygulamaya konulması gerekir. Başarılı öğretmenler çoğunlukla, gereken tedbirleri CSOD'lar gerçekleşmeden alır. Bu yaklaşım, bu tür davranışların ortaya çıkmasını büyük oranda azaltır. Dolayısıyla, sınıf yönetiminde önceliğin, tepkisel yaklaşımlar yerine önleyici yaklaşımlara verilmesi, gerginlik oluşmasını da engelleyeceğinden daha doğru bir yaklaşım olacaktır.

Suç ve ceza arasında bir paralelliğin olması sağlıklı bir yaklaşımdır ve öğretmenin adalet duygusunu yansıtır. Fakat bu dengenin sağlanması oldukça zordur çünkü suç işlendiğinde, cezanın uygulanmasında öğretmenin uzun süre düşünme fırsatı bulunmaz. Bu nedenle, öğretmenin her istenmeyen davranışa, herkesin makul bulacağı bir ceza tespit etmesi zordur ve bazı hatalar da doğal karşılanmalıdır; bu durumda öğretmenlerin ceza uygulamalarına ilişkin tercihlerinde kendine karşı eleştirici fakat yanlış ceza uygulamalarında ise anlayışlı olmaları, ruhsal sağlıkları için yararlı olacaktır.

Bütün zorluklarına karşın öğretmenlerin mesleklerine karşı olumlu bir tutum içinde olmaları dikkat çekicidir. Diğer yandan bir takım olumsuz algılarının da olduğu dikkate alınmalıdır. Bir başka deyişle, kanaatkâr olmak, yani mevcut olanın değerini bilmek; mutlu olmakla aynı anlamı taşımaz. Öğretmenlerin özellikle sınıf içinde yaşadıkları sıkıntılar görmezlikten gelinmemelidir, çünkü öğretmen vaktinin önemli bir bölümünü öğrencileriyle birlikte geçirir ve sağlıklı bir iletişime ve etkileşime gereksinim duyar. Bunun oluşmaması durumunda öğretmen gerginlik ve buna bağlı olarak da tükenmişlik yaşar (Brouwers ve Tomic, 1999). Bu yüzden, tükenmişlik ihtimalinin söz konusu olduğu durumlarda öğretmenlerin yardım alabileceği birilerinin olması ve zamanla hizmet içi eğitim yoluyla da eksiklerinin giderilmesi gerekir (Albee, 2000). Öğrenci davranışlarının yönetilmesinde sert tutum içinde olan öğretmenlerin, mesleklerine ilişkin de daha olumsuz tutum geliştirdikleri ve uygun öğrenci davranışıyla daha sık karşılaşan öğretmenlerin meslek tatmininin daha yüksek olacağı akıld tutularak; çeşitli programlar yardımıyla daha az baskıcı yönetsel yaklaşımlar geliştirmelerinde öğretmenlere yardımcı olunmalıdır.

Kaynakça

- Albee, G. W. (2000). "Commentary on Prevention and Counseling Psychology", The Counseling Psychologist, 28, 845-853.
- Başar, H. (1999). **Sınıf Yönetimi**, Pegem Yayıncılık: Ankara.
- Boyle, G. J., Borg, M. G., Falzon, J. M., & Baglioni, A. J. (1995). "A Structural Model of the Dimensions of Teacher Stress", British Journal of Educational Psychology, 65 (2), 49-67.
- Brouwers, A. & Tomic, W. (1999). "Teacher Burnout, Perceived Self-Efficacy in Classroom Management, and Student Disruptive Behaviour in Secondary Education", Curriculum and Teaching, 14, (2), 7-26.
- Burden, B. (1995). **Classroom Management and Discipline: Methods to Facilitate Cooperation and Instruction**, Longman: New York
- Darling-Hammond, L. (2003). "Keeping Good Teachers: Why It Matters, What Leaders Can Do", Educational Leadership, 60 (8), 6-13.
- Dick, R. V. & Wagner, U. (2001). "Stress and Strain in Teaching: A Structural Equation Approach", British Journal of Educational Psychology, 71, 243-259.
- Emmer, E. T.; Evertson, C. M., Clements, B. S. & Worsham, M. E. (1997). **Classroom Management for Secondary Teachers**, Allyn & Bacon: Boston.
- Hargreaves, A. & Woods, P. (eds) (1984). **Classrooms and Staffrooms: Sociology of Teachers and Teaching**, Open University Pres: Milton Keynes and Bristol.
- Harrell, P. E. & Jackson, J. K. (2004). "Redefining Teacher Quality: Myths of No Child Left Behind", Teacher Education and Practice, 17 (2), 131-145.
- Ingersoll, R. M. & Smith, T. M. (2003). "The Wrong Solution to the Teacher Storage", Educational Leadership, 60 (8), 30-33.
- Kelly, S. (2004). "An Event History Analysis of Teacher Attrition: Salary, Teacher Tracking, and Socially Disadvantaged Schools", Journal of Experimental Education, 72 (3), 195-220.
- Korkmaz, İ. (2005). "İstenmeyen Davranışların Önlenmesi", **Sınıf Yönetimi** (Editör: Kaya, Z.), PegemA Yayıncılık: Ankara
- Liu, X. S. & Meyer, J. P. (2005). "Teachers' Perceptions of Their Jobs: A Multilevel Analysis of the Teacher Follow-Up Survey for 1994-95", Teachers College Record, 107(5), 985-1003.
- Mercer, R. J. & Mercer, J. R. (1986). "Band Director Burn-out: Strategies for Survival", The Instrumentalist, 41, 44-52.
- O'Hair, M. J. (Ed.) (1995) **Educating Teachers for Leadership and Change, Teachers Education Yearbook III**, Corwin: Thousand Oaks, California,
- Özdemir, İ. E. (2004). "Sınıf Ortamında İstenmeyen Davranışlar", **Sınıf Yönetimi** (Editör: Erçetin, Ş. & Özdemir, Ç.), Asil Yayın Dağıtım: Ankara.
- Sabuncuoğlu, Z. & Tüz, M. (2001). **Örgütsel Psikoloji**, Ezgi Kitabevi: Bursa.
- Shann, M. H. (1998). "Professional Commitment and Satisfaction Among in Urban Middle Schools", The Journal of Educational Research, 92 (2), 67-73.
- Türnüklü, A. (2000). "İlköğretimde Sınıf Düzeni", Yaşadıkça Eğitim, 65, 36-40.
- Weinstein, C. S. (1995). **Secondary Classroom Management: Lessons from Research and Practice**, McGraw-Hill Education, NY.

RELATIONSHIP BETWEEN CLASSROOM MANAGEMENT AND TEACHERS' PERCEPTIONS OF THEIR PROFESSION (Kayseri Province: A Case Study)

Adem Sultan TURANLI*

Abstract

Many factors influence teachers' perceptions about their professions. One of these factors is the classroom environment where they spend most of their time and where they often feel stressed. Two things that can be assumed to be sources of stress are students' severe misbehaviour and punishment that teachers give. This study aimed at identifying the relationships between students' severe misbehaviour, punishment given to students and teachers' perceptions of their profession. In line with this purpose, a questionnaire was prepared and was administered to 141 primary English teachers at the second level (grades 6 to 8). The analyses indicated that there is a relationship between student misbehaviour and the severity and frequency of the punishment given. Teachers give more frequent and more severe punishments for the

Key Words: Severe misbehaviour, punishments, teachers' perceptions of their profession

---

* Asst. Prof. Dr.; Erciyes University, Faculty of Education, Department of Foreign Languages Teaching, Kayseri.